

Fritidsnämnden

Yttrande för detaljplaneprogram för Bergs gård

Förslag till beslut

Fritidsnämnden antar förslag till yttrande enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 24 november 2017.

Sammanfattning

Fritidsnämnden yttrar sig över detaljplanen för att bevaka att medborgarnas behov av motion, rörelse och mötesplatser tillgodoses. Nämnden bevakar också att föreningarnas behov av anläggningar beaktas i planeringen. Fritidsnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter över detaljplan för Bergs gård.

Syftet med detaljplaneprogrammet är att ta ett helhetsgrepp över området Bergs gård och visa kommunens övergripande vision för området. I programhandlingen beskrivs även planeringsförutsättningar och konsekvenser av programmet. Detaljplaneprogrammet är inte juridiskt bindande. Programmet kommer att ligga som underlag till kommande detaljplaner på Bergs gård. Kultur- och fritidsenheten kommer att bevaka dessa detaljplaner. Bergs gård omvandlas från oljedepå till att inrymma en ny stadsdel med cirka 2000 bostäder.

Det framtida sport- och fritidscentrumet som planeras på Bergs gård ses som ett annex till Nacka Sportcentrum. Centrala Nacka, där Bergs gård ingår, har den största befolkningsökningen i hela Nacka de kommande 20 åren. Fritidsnämndens fokusmålgrupper, barn och ungdomar mellan 7-20 år, kommer att öka med 100 procent till 2030. Redan idag är det svårt att täcka föreningslivets önskemål om träningstider i centrala Nacka och efterfrågan på träningstider kommer att öka i framtiden. Därför är det viktigt att utreda möjligheten att etablera en fullstor 11-spelarplan på Bergs gård istället för den 7-spelarplan som planeras. Det är önskvärt att i det planerade sport- och fritidscentret addera en lokal för olika aktiviteter som till exempel gruppträning. God digital anslutning är viktigt att beaktas för att planera för ökat intresse för e-sport.

Ärendet

Syftet med detaljplaneprogrammet är att ta ett helhetsgrepp över området Bergs gård och visa kommunens övergripande vision för området. I programhandlingen beskrivs även planeringsförutsättningar och konsekvenser av programmet. Detaljplaneprogrammet är inte juridiskt bindande. Programmet kommer att ligga som underlag till kommande detaljplaner på Bergs gård. Kultur- och fritidsenheten kommer att bevaka dessa detaljplaner.

Bergs gård omvandlas från oljedepå till att inrymma en ny stadsdel med cirka 2000 bostäder. En ny årsring kan växa fram och området kan utvecklas med omsorg och har stor potential att bli en karaktärsfull miljö

Bergs gård ska vara en naturlig del av Nacka stad vars täta bebyggelse bland annat ger förutsättningar för byggandet av nya tunnelbanan och hållbart resande till fots och cykel. Förutom närheten till tunnelbanan (cirka 700 meter), centrala Nacka och centrala Stockholm motiverar även det attraktiva läget intill Saltsjön och Nyckelviken samt ett stort bostadsbehov en hög exploatering.

Planerad badbrygga med kallbadhus

Planerat sport- och fritidscenter vid Skönviksvägen men 7-spelarplan på taket

För att stadsdelen ska bli inbjudande för besökare planeras målpunkter för en bred publik i området. Eftersom området ligger i kanten av Nacka stad är underlaget för kommersiell

service begränsat. Ett sport- och fritidscenter föreslås vid Skönviksvägen. På taket planeras för en 7-spelarbollplan. Centret kan fungera som ett annex till Nacka sportcenter och läget i staden bedöms attraktivt även för privata aktörer. Vidare planeras en strandpromenad med bad, bastu och säsongsverksamhet såsom kiosk samt inbjudande stadsrum vid vattnet med storslagen utsikt kunna utgöra breda målpunkter.

Illustration som visar på ett möjligt framtida sport- och fritidscentrum vid Skönviksvägen

Skönviksvägen utvecklas till ett stadsrum med huvudgatukaraktär. En trädrad längs hela gatans sträckning leder besökare in i Bergs gård. Gångbro, plankorsning och bebyggelsen på båda sidor av gatan binder ihop Jarlabergs och Bergs gård. En bred gatusektion med generösa trottoarer ger stadsrummet en publik karaktär. Längs med Skönviksvägen planeras cykelbanan vara skild från biltrafik och fotgängare. Cykelbanan längs med Skönviksvägen föreslås gå närmast Jarlaberg och utformas i enlighet med kommunens cykelstrategi.

Trivsamt lokal livsmiljö

Målet handlar om att bygga en fysisk miljö där människor mår bra. Gator ska till stor del vara lugna och grönskande lokalvägar med begränsad biltrafik i syfte att skapa höga vistelsevärden för fotgängare. Bebyggelsen ska ha en trivsamt mänsklig skala och god helhetsverkan som ramar in stadsrum med olika karaktär. Stadsgrönskan ska planeras medvetet för att stärka stadsrummets karaktär och ge detaljering och upplevelserikedom. Andra viktiga delar är att bostädernas friytor och förskolornas gårdar ska vara attraktiva. Friytorna ska vara tillräckligt stora och erbjuda goda sol-, dagsljus och vindförhållanden. Bergs gård ska vara tätt men inte för tätt.

Stadsrum

1. Strandpromenaden

Strandpromenaden utgör en förlängning av den befintliga strandpromenad som knyter samman Nackas norra kust. Promenaden görs välkomnande bred och utförs i trä likt tidigare etapper.

2. Kallbadet

Direkt kopplat till strandpromenaden ligger ett bryggbad som kan bli en stor tillgång för Nackaborna i stort och inte bara för de boende i Bergs gård. Ett generöst trädäck bjuder in till solbad i ett fint eftermiddags- och kvällssolsläge. En mindre byggnad vid bryggan kan rymma bastu, omklädning och kiosk.

Grönstrukturprogram

Nackas grönstrukturprogram identifierar alla kommunens grönområden, både kommunalt och privat ägda, och är ett viktigt underlag i kommunens planeringsarbete. Flera mål finns på olika nivåer, kommunala mål för Nackas grönstruktur är för naturvärden att naturligt förekommande växt- och djurarter ska kunna fortleva i livskraftiga bestånd. Rekreativa mål är bland annat att det rörliga friluftslivet ska utvecklas och allmänhetens tillgång till bad och strand ska öka samt att tillgång och tillgänglighet till parker och bostadsnära natur ska vara god i alla kommundelar.

Kollektivtrafik

Bergs gård föreslås kollektivtrafikförsörjas med busstrafik. Programområdet föreslås få tre hållplatser, två längs med Skönviksvägen samt ändstation på ett mindre busstorg inne i programområdet. Bergs gård kommer också få nära till den framtida tunnelbanan som beräknas vara klar 2025. Avståndet till närmaste tunnelbaneentré bedöms uppgå till cirka 700 meter. För att överbygga Skönviksvägens barriär mellan Jarlaberg och Bergs gård föreslås en bro mellan områdena. En planerad pendelbåt kan skapa närhet till övriga stadsdelar kring Stockholm inlopp, som exempelvis Djurgården, Kvarnholmen och områden som utvecklas i Norra Djurgårdsstaden. Trappor och hissar ökar tillgängligheten till vattnet.

Parkering och angöring

Garage kommer inte att rymmas i varje fastighet. Istället samlas parkering för bilar till ett antal större garage. Besöksparkering föreslås bestå av kantstensparkering längs med Skönviksvägen och längs med huvudgatan i Bergs gård. Under den planerade fotbollsplanen kan ett parkeringsgarage inrymmas. Angöring till verksamheter och service kommer i huvudsak att ske från gatan. I anslutning till den planerade fotbollsplanen planeras det en separat angöringsyta för leveranser i anslutning till Skönviksvägen.

Cykelparkering för de boende ska finnas i varje fastighet. Parkeringsnormen för cyklar föreslås uppgå till två platser/lägenhet, i enlighet med Nackas riktlinjer. Utöver det behöver det också anläggas cykelparkering på olika platser i programområdet. Främst i anslutning till lokala målpunkter som fotbollsplanen, stadsparken, förskolor, busstorget och vid kajen. I

anslutning till bilgaragen kan även större cykelparkeringar finnas tillgängliga för de boende. Även på gårdarna bör det finnas möjlighet att låsa fast sin cykel.

Fotgängare

På lokalgatorna i Bergs gård får fordonstrafiken samt cyklar färdas på de gåendes villkor, förslagsvis med gångfartsområden. Lokalgatorna ansluter till den huvudgata som föreslås gå runt i programområdet. Längs huvudgatan föreslås gångbana. Även längs med Skönviksvägen kommer fotgängarna få en egen yta separerad från cykeltrafik. Bron mellan Jarlaberg och Bergs gård föreslås bli en kombinerad gång- och cykelbana. Ner till vattnet kommer det både att finnas hiss och trappor för fotgängarna att använda.

Tillgänglighet

Idag är programområdet till största del helt otillgängligt för allmänheten. Eftersom den naturliga topografin till stor del behålls intakt innebär det en del höjdskillnader.

Rekreation och friluftsliv

Med programförslaget kommer planområdet bli tillgängligt att besöka med stora möjligheter för rekreation och friluftsliv, något som idag inte är möjligt då oljeverksamheten är instängslat. Få platser i regionen erbjuder en så vidsträckt utsikt över Stockholm som höjderna på Bergs gård. Utsikten är en stor tillgång som kan bidra till att Bergs gård blir en regionalt värdefull målpunkt i framtiden. Utsiktsplatser har tillgängliggjorts inte bara för boende utan även för besökare genom tillgängliggjorda bergknallar och utformning av inbjudande stadsrum.

Mini-återvinningscentral

En så kallad mini-ÅVC (återvinningscentral) dit de boende kan gå för att kunna lämna in kläder och andra föremål till återbruk är planerad i området. Mini-ÅVC är ett nytt koncept långt ifrån traditionella grovsopsrum. De är tänkta att placeras i butikslokaler eller andra lättillgängliga lokaler i de boendes närhet i stadsmiljön, vara användarvänligt och estetiskt omsorgsfullt gestaltade. Förslaget läge är på Skönviksvägen vid gångbron där kopplingar till kollektivtrafik finns.

Barnkonsekvenser

Området bedöms kunna innehålla bra lek- och vistelsemöjligheter både i Bergs gårds parker, Nyckelviken och Jarlabergsparken. Utöver det kan gårdarna till bostadshusen bli trygga samt få en tydlig skillnad mellan privat och offentligt. Detta anses vara positivt för barn. Vidare är utformning av kvartersbebyggelsen anpassad för att ge goda sol-, dagsljus och vindförhållanden på friytor, vilket också är positivt.

Biltrafiken föreslås begränsas i stora delar av området vilket innebär att gator och torg ger goda förutsättningar för social kontakt och lek. Gång- och cykelbanor blir generellt sett säkra även om bergsbranter, trappor och dagvattendammar kan vara riskfaktorer för små

barn. Service så som befintlig grundskola, planerade förskolor och möjlig kommersiell service bedöms ligga inom gångavstånd och kan nås via trygga gång- och cykelvägar.

Enhetens analys

I programmet planeras för en 7-bollspelarplan på taket till det framtida sport- och fritidscenter vid Skönviksvägen och ses som ett annex till Nacka sportcentrum som ligger på cykelavstånd från Bergs gård. I Nacka sportcentrum planeras för en 11-spelarplan och en 7-spelarplan vilket är en minskad yta som motsvarar cirka en 11-spelarplan. Centrala Nacka, där Bergs gård ingår, har den största befolkningsökning i hela Nacka de kommande 20 åren. Fritidsnämndens fokusmålgrupper är barn och ungdomar mellan 7-20 år. I området, som inkluderar Nacka centrum, Järla, Nacka strand och Bergs gård, kommer denna grupp, av barn och unga mellan 7-20 år, att öka med cirka 100 procent från 1570 till 3080. Behovet av fotbollsplaner är redan idag stort för att täcka föreningslivets önskemål om träningstider och det kommer att finnas stor efterfrågan på träningstider i framtiden. Därför är det viktigt att utreda möjligheten att etablera en fullstor 11-spelarplan på Bergs gård.

I det framtida sport- och fritidscentrumet är det önskvärt att addera en lokal för olika aktiviteter som till exempel gruppträning, kampsport som budo, judo, yoga, och dans. Lokalen bör vara cirka 200 kvadratmeter och med minst 4 meter i takhöjd. Andra bokningsbara lokaler i samma anläggning som kan nyttjas av olika föreningar för administration och möten behövs också. När Nacka sportcentrum är definierad kan bedömning göras hur ett annex vid Skönviksvägen kan utformas.

Det är bra att se över förslag om framtida lokaler längs Skönviksvägen (kanske i själva idrott- och fritidscentret) som kan hyras av olika aktörer inom sport- och fritidssektorn för att driva olika verksamheter i egen regi. Allt för att skapa ett attraktivt kluster av verksamheter.

För att möjliggöra för e-sport behövs en digital anslutning som är tillfredsställande för denna verksamhet.

I mini-ÅVC som ska byggas i alla nya stadsdelar finns möjlighet att samnyttja lokalerna för olika typer av föreningsverksamhet. Vid fortsatt planering av mini-ÅVC är det positivt att denna möjlighet tas med i planeringen.

Nya promenadstråk längs Nackas hela norra vattenlinje är positivt liksom möjlighet att nå väl etablerade rekreationsområden i Nyckelviken. Det är positivt med nya gång- och cykelvägar i området och som gör det enkelt att ta sig mellan olika delar i centrala Nacka. Ett kallbadhus vid en framtida brygga med faciliteter som bastu kan addera mervärde till området och tillgängliggöra vattnet för alla boende på ett positivt sätt. Offentliga tillgänglighetsanpassade toaletter bör planeras i kommande anläggningar och generella aspekter kring tillgänglighet inom hela området är viktigt då området har stora höjdskillnader.

Ekonomiska konsekvenser

Planprogrammet medför inga omedelbara ekonomiska konsekvenser för fritidsnämnden. Först cirka 2023 kan det vara aktuellt att ta upp kommande driftkostnader inför mål och budgetarbetet 2024.

Konsekvenser för barn

Programförslaget föreslår att nya bostadskvarter med gårdar får en tydlig skillnad på privat och offentlig miljö. Gårdar upplevs ofta som trygga och tillgängliga platser för barn, vilket ökar barns rekreativsmöjligheter. Nya gång- och cykelstråk kommer att skapa möjlighet att enkelt nå olika aktiviteter till exempel vid det framtida sport- och fritidscentret vid Jarlabergsskolan. Området kommer att ge barn möjlighet till både organiserad och spontan fysisk verksamhet, vilket gynnar barns utveckling.

Bilagor

1. Yttrande över detaljplan för Bergs gård den 24 november 2017
2. Detaljplaneprogram för Bergs gård

Nadia Izzat
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Susanne Broman Kjulsten
Samhällsplanerare
Kultur- och fritidsenheten